

OCCUPATIONAL QUALIFICATION STANDARD

Tree Technician, level 5

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid.

Meisterarborist, tase 5 kutsestandard on aluseks kutsehariduse ja täiendusõppe õppekavade koostamisele ning isikute kompetentsuse hindamisele kutse andmisel.

Selle kutsestandardi alusel antakse nii esmast kutset kui kutset:

a) esmane kutse saadakse riiklikult tunnustatud, käesolevale kutsestandardile vastava õppekava täitmisel.

Lõputunnistusele/diplomi lisale kantud märge esmase kutse saamise kohta tõendab, et isik on saanud ettevalmistuse ja omab valmisolekut vastaval tasemel kutsealal tegutsema asumiseks;

b) kutse saadakse, kui kutset andev organ on hinnanud isiku reaalses tööelus tõendatud kompetentside vastavust kutsestandardile ning väljastanud kutsetunnistuse.

Occupational title	Level of Estonian Qualifications Framework (EstQF)
Tree Technician, level 5	5

Possible partial professional qualifications and titles on occupational qualification certificate	
Title of partial professional qualification	Level of Estonian Qualifications Framework (EstQF)
Puittaimede hindaja, tase 5	5

Part A DESCRIPTION OF WORK

A.1 Description of work
Arboriste on kahel tasemel: arborist, tase 4 ja meisterarborist, tase 5. Meisterarborist, tase 5 on ulatusliku kogemusega puuhoolduse spetsialist, kes istutab ja hooldab puittaimi asustatud piirkondades, et tagada puude võimalikult hea tervislik seisund ning turvaline ja esteetiline elukeskkond inimestele. Ta hindab puittaimede seisukorda ja väärtust ning teeb keerulisemaid puuhooldustöid. Ta juhendab kaastöötajaid, korraldab tööde läbiviimist, annab erialast nõu ning koostab puittaimede kohta eksperthinnanguid. Meisterarboristi kutse sisaldab puittaimede hindaja, tase 5 osakutset. Meisterarborist töötab välitingimustes ja avalikus ruumis ning langetab iseseisvalt oma tööga seotud otsuseid. Sellel kutsealal töötamine eeldab füüsilist vastupidavust ja pingetaluvust. Meisterarborist kujundab sihikindlalt kutseala positiivset mainet: reklaamib; avaldab publikatsioone; osaleb erialaliidu tegevuses, võistlustel (organisaatori, osaleja või kohtunikuna), näitustel, töötubades; organiseerib erialaseid kursusi jms. Meisterarborist on arenemisvõimeline ja kursis rahvusvahelise arboristika arengusuundadega.
A.2 Tasks
Meisterarborist, tase 5 kutse koosneb 11 töö osast. A.2.1 Võsa- ja kettsaagidega töötamine 1) Töövahendi valimine 2) Ohufaktorite hindamine ja töö kavandamine 3) Turva- ja töövarustuse valimine ja kasutamine 4) Turva- ja töövarustuse hooldamine 5) Võsa- ja kettsae hooldamine 6) Töötamine võsasaega 7) Töötamine kettsaega

8) Tegutsemine õnnetusjuhtumi korral

A.2.2 Puittaimede istutamine

- 1) Istikute valimine
- 2) Istikute hankimise korraldamine
- 3) Istikute säilimise tagamine nende transpordil, istutustöödel ja ladustamisel
- 4) Töökoha piiramine ja tähistamine
- 5) Istutuskoha ettevalmistamine
- 6) Kastmis- või kuivendussüsteemi paigaldamine
- 7) Puittaimede istutamine kasvukohale
- 8) Puittaimede istutusaegne lõikamine
- 9) Istutatud puittaimede järelhooldamise korraldamine

A.2.3 Puude ümberistutamine

- 1) Puude ümberistutamise võimaluste hindamine
- 2) Puude ettevalmistamine ümberistutamiseks
- 3) Ümberistutustööde tehnilise plaani koostamine
- 4) Ümberistutustööde kooskõlastamine
- 5) Puittaimede ümberistutamine uuele kasvukohale
- 6) Ümberistutatud puude järelhooldamise kava koostamine ja täitmise kontrollimine

A.2.4 Puittaimede hoolduslõikuse tegemine

- 1) Lõikustööde planeerimine
- 2) Puude, sh põlispuude, kujundus- ja hoolduslõikuse tegemine
- 3) Hekkide ja põõsaste hoolduslõikuse tegemine
- 4) Viljapuude ja marjapõõsaste hoolduslõikuse tegemine

A.2.5 Puittaimede erihooldustööde tegemine

- 1) Puude hooldusvajaduse hindamine
- 2) Puittaimede hooldustööde planeerimine
- 3) Puittaimede ehitusaegne kaitsmine
- 4) Väärtuslike puude toetuslahenduse kavandamine ja puudele tugivööde paigaldamine
- 5) Puittaimede kaitsmine kahjustavate mõjude eest
- 6) Puittaimede väetamisvajaduse hindamine ja väetamine
- 7) Taimekaitsetööde tegemine
- 8) Juurestiku ja võraaluse kasvupinna hooldusvajaduse hindamine ja hooldamine

A.2.6 Puude raie eritingimustes (kallakud, elektriliini alus ja lähedus, teede ja rajatiste lähedus, piiratud ruum, tormimurd jm)

- 1) Töö planeerimine
- 2) Langetusmeetodi valimine
- 3) Puude langetamine
- 4) Töötamine tormimurrualadel
- 5) Langetatud tüvede, valmistatud materjalide ja ja raidmete käitlemine, transportimine või ladustamine
- 6) Puiduhakkuri kasutamine
- 7) Langetatavate puude hindamine tarbepuiduna
- 8) Objekti viimistlemine

A.2.7 Parkmetsade ja haljastute hooldustööde planeerimine ja tegemine

- 1) Hoolduskava koostamine
- 2) Hooldustööde planeerimine
- 3) Parkmetsade ja haljastute hooldamine
- 4) Langetatavate puude hindamine tarbepuiduna
- 5) Langetatud tüvede, valmistatud materjalide ja raidmete käitlemine
- 6) Kändude eemaldamine
- 7) Objekti viimistlemine

A.2.8 Puittaimede hindamine

- 1) Puittaimede väärtuse hindamine
- 2) Puittaimede seisundi hindamine
- 3) Hindamistulemuste tõlgendamine
- 4) Alusplaani kasutamine ja tõlgendamine
- 5) Kompensatsiooniväärtuse hindamine
- 6) Inventeerimisaruande koostamine

A.2.9 Korvtõstukilt töötamine

- 1) Tõstuki valimine ja tellimine
- 2) Tõstuki ohutu kasutamine
- 3) Tõstukilt töötamine
- 4) Tegutsemine õnnetusjuhtumi korral

A.2.10 Ronimiskõitega töötamine

- 1) Ronimisvarustuse ja töövahendite valimine
- 2) Riskianalüüsi läbiviimine
- 3) Tellitud töö tegemine
- 4) Ronimisvarustuse hooldamine
- 5) Tegutsemine õnnetusjuhtumi korral

A.2.11 Juhtimine, juhendamine ja majandamine

- 1) Kulude kalkuleerimine
- 2) Kokkulepete sõlmimine
- 3) Lubade ja kooskõlastuste olemasolu kontrollimine
- 4) Meeskonna töö juhtimine ja juhendamine
- 5) Klientide nõustamine
- 6) Turundustegevuse korraldamine
- 7) Kutseala maine kujundamine

Meisterarborist, tase 5 kutse sisaldab järgmist osakutset:

- 1) puittaimede hindaja, tase 5, mis moodustub töö osast A.2.8.

A.3 Work environment and specific nature of work

Meisterarborist töötab välistingimustes, vibratsiooni- ja müra keskkonnas. Töö nõuab füüsilist pingutust, töötamist kõrgustes ja sundasendites. Oma töös puutub ta kokku kemikaalide ja heitgaasidega.

A.4 Tools

Meisterarboristi põhilisteks töövahenditeks on võsa – ja kettsaad ja mootor-lõikurid, oksasaed ja –käärid, puude seisukorra määramise vahendid ja teised abivahendid vastavalt töö iseloomule (näiteks tõstukid, julgestusköied, kannufreesid, oksapurustid jms.).

A.5 Personal qualities required for work: abilities and characteristics

Meisterarboristi töö nõuab kõrgusetaluvust, koordineerimisvõimet, kiiret reageerimist ning füüsilist vastupidavust.

A.6 Professional preparation

Meisterarborist, tase 5 omab tavapäraselt metsandusalast kutseharidust või kutseoskused on omandatud praktilise töö käigus.

A.7 Most common occupational titles

Arborist, puuhooldusspetsialist, kõrghaljastusspetsialist

Part B COMPETENCY REQUIREMENTS

B.1 Structure of occupation
Meisterarborist, tase 5 kutse saamiseks on vajalik kompetentside B.2.1- B.2.12 tõendamine. Meisterarborist, tase 5 kutset on võimalik tõendada osade kaupa. Kompetentside B.2.8 ja B.2.12 tõendamisel saadakse puittaimede hindaja, tase 5 osakutse.

B.2 Competences

MANDATORY COMPETENCES

B.2.1 Võsa- ja kettsaagidega töötamine	EstQF Level 2
Tegevusnäitajad: 1) valib sobiva töövahendi ja nendega seotud töövarustuse ning abivahendid, lähtudes töö iseloomust ja tööobjekti eripärast; 2) hindab ohufaktoreid; planeerib oma tööd, lähtudes riski astmest ja seatud tööeesmärgist ning võtab kasutusele abinõud riski maandamiseks; 3) valib sobivad turva- ja töövarustuse, lähtudes tööobjektist ja töövahenditest ning kasutab neid eesmärgipäraselt, arvestades etteantud nõudeid; 4) hooldab turva- ja töövarustust, arvestades kasutus- ja hooldusjuhendeid; 5) hooldab võsa- ja kettsaagi vastavalt töö iseloomule, hooldusvajadusele ja kasutusjuhenditele; 6) langetab puid kettsaaga, laasib ning jätkab tüved ja koondab valmistatud materjalid, lähtudes tööülesandest ning kasutades oma töös ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid; 7) hooldab võsasaaga metsasihte, teeservi, kraave, liinikoridore, põõsastikke jm, lähtudes tööülesandest ning kasutades oma töös ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid; 8) annab õnnetusjuhtumi korral vältimatut abi, vajadusel kutsub professionaalse abi ja teatab õnnetusjuhtumist objektijuhile või tööandjale. Teadmised: 1) võsa- ja kettsaagide ehitus ning kasutamise ja hooldamise põhimõtted; 2) turva- ja töövarustuse liigid ja nende hooldamise põhimõtted; 3) valdkonda reguleerivate õigusaktide, juhendmaterjalide ja standardite nõuded; 4) ergonoomia alused, keskkonna- ja tööohutusnõuded; 5) algteadmised metsapuuliikidest. Hindamismeetod(id): Praktiline töö ja kirjalik ülesanne	
B.2.2 Puittaimede istutamine	EstQF Level 5
Tegevusnäitajad: 1) valib sobivad istikud antud kohale, arvestades istikute liigilist ja füsioloogilist eripära; kontrollib istikute kvaliteeti, jälgides nende vastavust istikute standardile või teistele kehtivatele normidele ning arvestades erinevusi tänava- ja pargipuuks sobivate istikute vahel; 2) korraldab istikute hankimise, esitades tingimustele vastavaid hinnapäringuid; 3) tagab istikute säilimise nende transpordil ja istutustööde eel, arvestades ilmastikuoludega; 4) korraldab vajalikud kooskõlastused töökohta piiramiseks ja selle ohutuks muutmiseks; piirab ja tähistab tööde teostamise kohta, arvestades tööohutusnõuete ja jalakäijate ning sõidukite liiklemisega; 5) kontrollib ja valmistab ette istutuskoha, arvestades istiku ning selle juurestiku suurust ja kasvupinnase iseloomu, maa-alustest ja -pealsetest tehnovõrkudest ning teistest rajatistest tulenevaid piiranguid; 6) paigaldab kastmis- või kuivendussüsteemi vastavalt projektile; 7) korraldab puittaimede istutamise või istutab puittaimi, arvestades kasvukohast tingitud nõudeid, tehes õigesti tagasitäitmise, toetamise, kastmise ja multšimise; 8) lõikab istutamise ajal puittaimi, tundes ära eelnevad hooldusvead ning kasutades õigeid töövõtteid ja -vahendeid, arvestades seejuures ka puu elusvõra maksimaalse säilimisega;	

9) hindab järelhoolduse vajadust ja korraldab selle läbiviimise vastavalt puu bioloogiale, ilmastikule ja kasvukohale ning arvestades etteantud juhiseid või projekte.

Teadmised:

- 1) enamlevinud puuliigid ja nende omadused;
- 2) puittaimede anatoomia (sh juurestiku eripära), füsioloogia ja ökoloogia alused;
- 3) mulla, kasvusubstraadide ja multšide liigid ning nende omadused;
- 4) projekti lugemise ja mähkimise põhimõtted.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö ja kirjalik ülesanne

B.2.3 Puude ümberistutamine

EstQF Level 5

Tegevusnäitajad:

- 1) hindab ümberistutamise võimalusi, arvestades puu suurust ja juurestiku mahtu ning lähtudes kasutada olevatest tehnilistest vahenditest;
- 2) korraldab ümberistutamiseks vajalikud ettevalmistustööd, arvestades hindamistulemusi;
- 3) koostab ümberistutustöö tehnilise plaani, arvestades hindamistulemusi;
- 4) kooskõlastab ümberistutustööd vajalike ametiasutustega, järgides õigusaktide nõudeid;
- 5) korraldab istutamise läbiviimise, tellides vajalikud mehhanismid, veovahendid ja materjalid;
- 6) koostab järelhooldamise kava ja kontrollib selle täitmist.

Teadmised:

- 1) mulla, kasvusubstraadide ja multšide liigid ning nende omadused;
- 2) enamlevinud puuliigid ja nende omadused;
- 3) puittaimede anatoomia (sh juurestiku eripära), füsioloogia ja ökoloogia alused;
- 4) projekti lugemise põhimõtted.

Hindamismeetod(id):

Praktiline ülesanne (juhtumi analüüs)

B.2.4 Puittaimede hooldusloikuse tegemine

EstQF Level 5

Tegevusnäitajad:

- 1) hindab puittaimede hooldusvajadust, arvestades ümbritsevas keskkonnas toimuvaid muutusi; lähtudes majandamissuundadest ja hooldusvajadusest, korraldab, teeb ja juhendab;
- 2) puude loikust kasutades asjakohaseid käsi- ja mootorloikureid, lähtudes puittaimede bioloogiast, kasvukoha (tänav, park, parkmets, koduaed vm) eripärast, puu seisundist, riskianalüüsist;
- 3) hekkide ja põõsaste hooldusloikust kasutades asjakohaseid käsi- ja mootorloikureid, arvestades taime bioloogilist eripära;
- 4) viljapuude ja marjapõõsaste hooldusloikust ja kontrollib selle vastavust planeeritule.

Teadmised:

- 1) puittaimede anatoomia (sh juurestiku eripära), füsioloogia ja ökoloogia alused;
- 2) erinevate loikete liigid ja nende kasutamine;
- 3) loikusvõtted, -liigid ja -viisid, nende mõju puittaimede võra hilisemale kujule, oksastiku tugevale ehitusele ning kasvukiirusele;
- 4) puidusiseste kaitsemehhanismide liigid ning nende tähtsus;
- 5) puittaimede kahjustajate liigid (eelkõige seened);
- 6) enamlevinud puittaimeliigid ja nende omadused;
- 7) käsi- ja mootorloikurite ehitus ning kasutamise ja hooldamise põhimõtted.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö ja kirjalik ülesanne

B.2.5 Puittaimede erihooldustööde tegemine

EstQF Level 5

Tegevusnäitajad:

- 1) hindab puude hooldusvajadust, arvestades puude seisundit mõjutavate levinumate kahjustajatega;
- 2) planeerib hooldustööd, arvestades hooldusvajaduse hindamistulemusi ja kaasates vajadusel erinevates tööloikudes ekspertide abi;
- 3) nõustab tööde teostajat puittaimede ehitusaegse kaitse korraldamisel ja kontrollib tööde vastavust nõuetele;

- 4) kavandab väärtuslike puude toetuslahenduse, arvestades puu ja selle asukoha eripära ning paigaldab puudele tugivööd, lähtuvalt murdumisohtlikkusest ja toetamismehhaanikast;
- 5) planeerib puittaimede kaitsmise kahjustavate mõjude eest ning kaitseb puittaimede tüvesid ja võrased kahjustavate ilmastikuolude eest, lähtuvalt liigist, kasvukohast ja kahjustavatest teguritest;
- 6) hindab puittaimede väetamisvajadust, võttes pinnaseproove, tõlgendab analüüsi tulemusi, kaasates vajadusel spetsialiste, ning korraldab väetamise;
- 7) teeb taimekaitsetöid, lähtudes kahjustuse liigist ja järgides keskkonnaohutuse nõudeid;
- 8) hindab puittaimede juurestiku elutegevust mõjutavaid tegureid, lähtudes kasvukeskkonna eripärast ning puu bioloogiast;
- 9) hooldab juurestikku ning võraalust kasvupinda, arvestades juurestiku tüüpi, rakendab vajadusel mullaparendusmeetmeid.

Teadmised:

- 1) loodusliku mitmekesisuse põhimõtted;
- 2) puude väetamise põhimõtted;
- 3) puude ajalooline, kultuuriline, dendroloogiline, sotsiaalne väärtus ja ökoloogiline tähtsus;
- 4) puudega seotud kaitsealused taime-, looma- ja seeneliigid;
- 5) ehitusobjektidel kasvavate puude kaitsmise põhimõtted.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö ja kirjalik ülesanne

B.2.6 Puude raie eritingimustes (kallakud, elektriliini alus ja lähedus, teede ja rajatiste lähedus, piiratud ruum, tormimurd jm)

EstQF Level 5

Tegevusnäitajad:

- 1) planeerib tööde läbiviimise, hangib vajalikud load ja kooskõlastused, arvestades õigusaktide nõudeid ja kasvukoha eripära;
 - 2) hindab töötamisega seotud riske ning valib sobiva langetusmeetodi (sh sektsiooniline langetamine), isikukaitsevahendid ning abivahendid, (vints, korvtõstuk jm), lähtudes riskianalüüsist;
 - 3) langetab puid ohutult, tagades nii iseenda kui möödakäijate turvalisuse, ehitiste ja rajatiste säilimise ning tekitades minimaalset kahju pinnasele ja taimestikule;
 - 4) töötab tormimurru aladel, laasides ja järgates ohutult pinge all olevaid tüvesid;
- vastavalt pooltevahelisele kokkuleppele:
- 5) korraldab raiejäätmete äraveo ja/või ladustamise;
 - 6) kasutab puiduhakkurit;
 - 7) hindab langetatavate puude sobivust tarbepuidu valmistamiseks ning valmistab neist võimalusel tarbesortimente;
 - 8) viimistleb objekti, taastab haljastuse.

Teadmised:

- 1) enamlevinud puuliigid ja nende omadused;
- 2) puittaimede anatoomia (sh juurestiku eripära) ja füsioloogia ja ökoloogia alused;
- 3) tööohutuse nõuded tormimurru aladel.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö ja kirjalik ülesanne

B.2.7 Parkmetsade ja haljastute hooldustööde planeerimine ja tegemine

EstQF Level 5

Tegevusnäitajad:

- 1) koostab hoolduskava, arvestades pargi- või metsamajanduslikke põhimõtteid ja lähtudes objekti kontseptsioonist või hoolduskava koostamise metoodikast, kaasates vajadusel erialaspetsialiste;
 - 2) kavandab hooldustööd, lähtudes hoolduskavas seatud eesmärkidest või pooltevahelisest kokkuleppes ja kaasates vajadusel erialaspetsialiste;
 - 3) hooldab parkmetsa või haljastuid, kahjustamata seejuures teisi taimi ja rajatisi;
- lähtudes pooltevahelisest kokkuleppes:
- 4) hindab langetatavate puude sobivust tarbepuidu valmistamiseks ning valmistab neist võimalusel tarbesortimente;
 - 5) korraldab raiejäätmete käitlemist;
 - 6) korraldab kändude eemaldamist vastavalt objekti eripärale;
 - 7) korraldab objekti viimistlemise või viimistleb objekti.

Teadmised:

- 1) enamlevinud puuliigid ja nende omadused;
- 2) puittaimede anatoomia (sh juurestiku eripära), füsioloogia ja ökoloogia alused;
- 3) metsamajanduse alused;
- 4) pargimajanduse alused;
- 5) enamlevinud kaitsealused liigid.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö ja kirjalik ülesanne

B.2.8 Puittaimede hindamine

EstQF Level 5

Tegevusnäitajad:

- 1) hindab komplekselt puittaimede dendroloogilist, ökoloogilist, ajaloolis-kultuurilist, sotsiaalset, rahalist jm väärtust;
- 2) hindab puittaimede seisundit, kasutades tunnustatud uurimismeetodeid ja abivahendeid, arvestades erinevate tegurite mõju puude elujõule, füsioloogiale ning murdumiskindlusele; kaasab vajadusel erialaspetsialiste;
- 3) tõlgendab uuringute ja mõõtmiste tulemusi, arvestades puidusiseste kaitsemehhanismidega; kaasab vajadusel erialaspetsialiste;
- 4) kontrollib alusplaani vastavust hetkeolukorrale ning tõlgendab ja kasutab seda oma töös;
- 5) hindab maharaiutud või osaliselt kahjustatud puude rahalist väärtust ja/või asendusistutuste mahtu;
- 6) vormistab välitööde põhjal inventeerimisaruande, esitab ettepanekuid puude seisukorra parandamiseks ja kaitsealuste liikide säilitamiseks, kaasates vajadusel erialaspetsialiste ja arvestades ettenähtud korra nõudeid.

Teadmised:

- 1) puittaimede liigid ja nende omadused;
- 2) puittaimede anatoomia (sh juurestiku eripära), füsioloogia ja ökoloogia alused;
- 3) kaitsealused liigid;
- 4) seenhaiguste ja putukkahjurite liigid ning nende levimisviisid;
- 5) puidusiseste kaitsemehhanismide liigid ning nende tähtsus;
- 6) puittaimede dendroloogilise, ökoloogilise, ajaloolis-kultuurilise, sotsiaalse, rahalise jm väärtuse hindamise meetodid.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö

B.2.9 Korvtöstukilt töötamine

EstQF Level 5

Tegevusnäitajad:

- 1) valib ja tellib sobiva töstuki, lähtudes töö iseloomust;
- 2) seab töstuki ohutusse tööasendisse; juhhib töstuki liikumist ja töötab ohutult; suhtleb töstukijuhiga, kasutades kokkulepitud märguandeid;
- 3) hooldab või langetab puid, arvestades töstukilt töötamise ohutusjuhendeid ja puude hoolduseesmärgi;
- 4) õnnetusjuhtumi korral kõrgustes toob kannatanu maapinnale, tagades enda turvalisuse ning vältides kannatanu seisundi halvenemist.

Teadmised:

- 1) töstukite tüübid ja nende eripära;
- 2) ohutusnõuded ja piirangud töstukil töötamisel.

Hindamismeetod(id):

Praktiline töö

B.2.10 Ronimiskõitega töötamine

EstQF Level 5

Tegevusnäitajad:

- 1) valib ohutu ja nõuetekohaselt sertifitseeritud ronimisvarustuse ja töövahendid, lähtudes tööülesandest, sihtotstarbest, ilmastikuoludest jm;
- 2) viib läbi puupõhise ronimiseelse riskianalüüsi, valib ohutu ning sobiva ronimismeetodi, lähtudes tööülesandest, ilmastikuoludest jm;
- 3) teeb tellitud puuhooldus- või -langetustöid kõielt, arvestades hoolduseesmärgi ja tagades tööohutuse;
- 4) hooldab ronimisvarustust, arvestades tootjapoolseid juhiseid;
- 5) õnnetusjuhtumi korral kõrgustes toob kannatanu maapinnale, tagades enda turvalisuse ning vältides kannatanu seisundi halvenemist.

Teadmised:

1) kõite tüübid ja nende juurde kuuluv lisavarustuse liigid ning nende kasutamise põhimõtted; 2) kõitega töötamise/ronimise meetodid ja tehnikad; 3) turvavarustuse liigid ja nõuded nende kasutamisel; 4) ohutud töövõtted töötamisel kõitega; 5) sõlmede liigid ja nende kasutamise põhimõtted.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö	
B.2.11 Juhtimine, nõustamine ja majandamine	EstQF Level 5
Tegevusnäitajad: 1) koostab tööga seotud kulude kalkulatsioone, lähtudes töö eesmärgist ja kehtivate õigusaktide nõuetest; 2) sõlmib kokkuleppeid tellijaga pooltevaheliste kohustuste täpsustamiseks, võtab objekte hoolduseks vastu ja annab üle hooldatud objekte, dokumenteerib tehtud tööd; 3) veendub puude raie lubatavuses ning hangib kooskõlastused vastavalt kehtivate õigusaktide nõuetele; 4) korraldab ja juhendab meeskonna tööd, juhindudes tööülesannetest, töötervishoiu- ja tööohutusnõuetest, õigete töövahendite ja -võtete valikust ning järgides kvaliteedinõudeid; 5) nõustab kliente arboristi tööga seotud küsimustes arvestades õigusaktide nõudeid; 6) korraldab turundustegevust, tagades ettevõtte kohanemise turuloludega; 7) teadvustab ja kujundab kutseala mainet, korraldades erialaseid kursusi, juhendades huvilisi ja avaldades erialaseid materjale.	
Teadmised: 1) juhtimise alused; 2) finantsarvestuse alused; 3) turunduse alused; 4) valdkonda reguleerivate õigusaktide nõuded; 5) nõustamise alused.	
Hindamismeetod(id): Praktiline töö ja kirjalik ülesanne	

RECURRING COMPETENCES

B.2.12 Meisterarborist, tase 5 kutset läbiv kompetents	EstQF Level 5
Tegevusnäitajad: 1) peab tähtsaks eetilisi tõekspidamisi ja väärtusi, järgides arboristi kutse-eetikat (vt lisa 1); 2) koostab objekti riskianalüüsi, planeerib tööühma tööd, lähtudes riski astmest ja seatud tööeesmärgist; 3) võtab kohustusi ja vastutab nende tähtajalise täitmise eest; 4) kasutab valdkonnaspetsiifilisi teadmisi ja arendab tööalaseid teadmisi läbi pideva professionaalse arengu; on avatud uute tööülesannete, -meetodite ja tehnikate omandamisele; jagab oma teadmisi ja valdkonna spetsiifikat kolleegidega; 5) on avatud koostööle, korraldab meeskonnatööd; suhtleb klientide ja kolleegidega, tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise nimel; 6) kasutab oma töös ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid ning turva- ja töövarustust; 7) juhendab oma meeskonda ohutute töövõtete rakendamisel; 8) tagab tööohutusjuhendite olemasolu; 9) hooldab turva- ja töövarustust vastavalt vajadusele, sh desinfitseerib tööriistu; 10) tagab meeskonna varustuse ohutuse regulaarse kontrolli; 11) korraldab töö käigus tekkivate orgaaniliste ning mitteorgaaniliste jääkide käitlemise vastavalt keskkonnakaitsenõuetele; 12) annab õnnetusjuhtumi korral vältimatut abi, kutsub professionaalse abi ja algatab õnnetusjuhtumi menetluse vastavalt kehtivatele õigusaktidele; 13) õnnetusjuhtumi korral kõrgustes toob kannatanu maapinnale, tagades enda turvalisuse ning vältides kannatanu seisundi halvenemist; 14) kasutab arvutit tasemetel moodul 1-moodul 4 ja moodul 7 (vt lisa 2), sh erialaprogrammid;	

15) kasutab emakeelt tasemel C1 ja ühte võõrkeelt tasemel B1 (vt lisa 3).

Teadmised:

- 1) valdkonda reguleerivate õigusaktide, juhendmaterjalide ja standardite nõuded;
- 2) ergonoomika alused, keskkonna- ja tööohutusnõuded;
- 3) juhistes kasutatavate mõistete tähendused;
- 4) ehitus- ja haljastusprojekti ja tööjooniste põhimõtted ning staadiumid;
- 5) jäätmekäitluse alused;
- 6) põlispuude säilitamise või raiega seotud erinevad kultuurilised, poliitilised ja linnakujunduslikud tegurid.

Hindamismeetod(id):

Läbivaid kompetentse hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.

Part C GENERAL INFORMATION AND ANNEXES

C.1 Information concerning compilation and certification of occupational qualification standard and reference to classification of occupations

1. ID of occupational qualification standard in register of occupational qualifications	16-20022014-4.3/4k
2. Occupational qualification standard compiled by:	Aino Mölder, Luua Metsanduskool Sulev Järve, Eesti Arboristide Ühing MTÜ, Tallinna Keskkonnaamet Heiki Hanso, Arboristide Koda, ArborEst OÜ Aivar Paat, A-Kuller & Partnerid OÜ Eero Tali, Roheline Ruum OÜ Liina Jürisoo, Eesti Maaülikool Anu-Kristin Tara, OÜ Puudehooldus Ulve Pärn, Teede Projektijuhtimise AS Ain Järve, Tallinna Kommunaalamet, Kadrioru Park Aita Sauemägi, SA Innove
3. Occupational qualification standard approved by:	Forestry
4. No. of decision of Sectoral Council	14
5. Date of decision of Sectoral Council	20.02.2014
6. Occupational qualification standard valid until	19.02.2019
7. Occupational qualification standard version no.	4
8. Reference to International Standard Classification of Occupations (ISCO 08)	6210 Forestry and Related Workers
9. Reference to European Qualifications Framework (EQF)	5

C.2 Occupational title in foreign language

English:	Tree Technician, level 5
Russian:	Арборист-мастер

C.3 Annexes

Lisa 1 [Arboristi eetikakoodeks](#)

Lisa 2 [Arvuti kasutamise oskused](#)

Lisa 3 [Keelte oskustasemete kirjeldused](#)